

Głosowanie korespondencyjne – procedury

Podstawy prawne:

Rozdział 6a art. 53a – 53 I Kodeksu wyborczego

Uchwała PKW z dnia 22 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu postępowania z kopertami zwrotnymi i pakietami wyborczymi z głosowaniu korespondencyjnym w kraju (M.P. z 2015 r., poz. 37)

Uchwała PKW z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie określenia wzoru i rozmiaru koperty na pakiet wyborczy, koperty zwrotnej, koperty na kartę do głosowania, oświadczenia o osobisty i tajnym oddaniu głosu oraz instrukcji głosowania korespondencyjnego (Dz. U. poz. 211)

Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 21 stycznia 2015 r. w sprawie przesyłek w głosowaniu korespondencyjnym w kraju (Dz. U. poz. 131)

Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 20 stycznia 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia oraz aktualizacji wykazu pakietów wyborczych (Dz. U. poz. 120)

Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 20 stycznia 2015 r. w sprawie trybu odbierania oraz przechowywania kopert zwrotnych dostarczonych przez wyborcę do urzędu Gminy przed dniem głosowania (Dz. U. poz. 119)

- I. Każdy wyborca mający prawo wybierania (czynne prawo wyborcze) może głosować korespondencyjnie (art. 10 § 1 i art. 53a § 1 z zastrzeżeniem § 4).
- II. Zgodnie z kalendarzem wyborczym (art. 53b § 1 i art. 9 § 2) zgłaszanie przez wyborców zamiaru głosowania korespondencyjnego upływa **27 kwietnia (poniedziałek)**.

Zgłoszenie wyborcy dokonane przed dniem pierwszego głosowania dotyczy zarówno pierwszego jak i ewentualnego ponownego głosowania (art. 53b § 8). Wyborca może zrezygnować z głosowania korespondencyjnego (przed wysłaniem do niego pakietu lub po przyniesieniu do urzędu nienaruszonego pakietu); wyborca rezygnujący z głosowania korespondencyjnego może jedynie otrzymać zaświadczenie o prawie do głosowania – *pismo PKW z dn. 2 lutego 2015 r. ZPOW 603-12/15*.

- 1) zgłoszenia głosowania korespondencyjnego można dokonać (art. 53b § 2): **ustnie, pisemnie, faksem, elektronicznie** w urzędzie gminy/dzielnicy właściwym dla miejsca wpisania wyborcy do rejestru wyborców (wzór wniosku należy przygotować we własnym zakresie),

2) zgłoszenie powinno zawierać (art. 53b § 3,4 i 7):

- imię (imiona) i nazwisko
- imię ojca
- datę urodzenia
- numer ewidencyjny PESEL
- oznaczenie wyborów
- adres na który ma być wysłany pakiet (znajdujący się w dowolnej gminie/dzielnicy na terenie kraju) lub deklarację osobistego jego odbioru
- oświadczenie o wpisaniu do RW w danej gminie/dzielnicy
- ew. wniosek o dołączenie nakładki

3) Jeżeli zgłoszenie nie spełnia wymogów wójt, burmistrz, prezydent miasta wzywa wyborcę do uzupełnienia zgłoszenia w terminie 3 dni od dnia doręczenia wezwania (art. 53c § 1). Wezwanie wyborcy do uzupełnienia zgłoszenia, o którym mowa w art. 53c § 1, przekazywane w formie elektronicznej, powinno być dokonane przy użyciu bezpiecznego podpisu elektronicznego. Należy jednakże zauważyć, że przepisy nie przewidują elektronicznego potwierdzenia przez wyborców otrzymania tego rodzaju korespondencji – *pismo PKW z dn. 12.03.2015 r. ZPOW 603-84/15.*

Bez rozpoznania pozostawia się zgłoszenie:

- nadesłane po dniu 27 kwietnia br.
- co do którego nie uzupełniono we wskazanym terminie braków,
- nie spełniające wymogów o których mowa w art. 53b § 2-6,
- a także złożone przez wyborcę, który wystąpił o sporządzenie aktu pełnomocnictwa lub o wydanie zaświadczenia.

O pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania informuje się wyborcę (art. 53c § 2)

Uwaga!

Wyborcę, który zgłosił zamiar głosowania korespondencyjnego umieszcza się w spisie wyborców w obwodowej komisji wyborczej wyznaczonej do głosowania korespondencyjnego (art. 53d § 1). Zgodnie z art. 12a komisjami wyznaczonymi do głosowania korespondencyjnego są wszystkie komisje, których lokale są dostosowane do potrzeb wyborców niepełnosprawnych. Jeżeli w danej gminie jest więcej niż jeden obwód wyznaczony do głosowania korespondencyjnego decyzję w którym obwodzie dopisać wyborcę podejmuje właściwy organ sporządzający spis wyborców. Wyborcy powinni być

dopisywani do odwodów w miarę możliwości równomiernie, jednakże w miarę możliwości powinien być to obwód znajdujący się najbliżej miejsca zamieszkania wyborcy. Należy bowiem zauważyć, że stosownie do art. 53h § 5 wyborca może w godzinach głosowania osobiście dostarczyć kopertę zwrotną do komisji w obwodzie głosowania, w którym został dopisany do spisu (obwód do głosowania korespondencyjnego) – *pismo PKW z dn. 17.03.2015r. ZPOW 603-95/15*.

Wyborca zostanie skreślony ze spisu właściwego dla miejsca jego zamieszkania z adnotacją w rubryce uwagi („§ 13 ust. 1 pkt 6” - rozporządzenia MSW z 29.12.2014 r.w sprawie spisu wyborców Dz.U. 2015 r. poz. 5 - wpisanie do spisu wyborców w innym obwodzie gł. na obszarze gminy/dzielnicy).

Wyborca zostanie dopisany do spisu w obwodzie wyznaczonym do głosowania korespondencyjnego z adnotacją np. - art. 53d § 1 Kodeksu wyborczego (korespondencja). Ponadto po wykonaniu stosownej czynności w rubryce Uwagi spisu przy nazwisku takiego wyborcy umieszcza się informację o wysłaniu lub osobistym odbiorze pakietu wyborczego (art. 53e § 10).

- III. Nie później niż 7 dni przed dniem wyborów czyli do **3 maja (niedziela)** wyborca **otrzymuje z urzędu** gminy/dzielnicy pakiet wyborczy. Oznacza to, że urząd musi jak najszybciej po przyjęciu wniosku od wyborcy przystąpić do przygotowania pakietu i dostarczyć go wyborcy; nie należy czekać do ostatniego dnia ze wszystkimi pakietami. Termin wskazany wyżej dot. bowiem otrzymania przez wyborcę pakietu a nie jego wysłania przez urząd.

Pakiet wydaje się wyłącznie do rąk własnych wyborcy za potwierdzeniem (art. 53e § 6 z zastrz. § 7).

Pakiet może być przekazany wyborcy na trzy sposoby tj.:

- doręczony przez upoważnionego pracownika urzędu gminy/dzielnicy (dot. np. wyborców niepełnosprawnych);
- przesłany za pośrednictwem poczty jako przesyłka polecona;
- odebrany osobiście przez wyborcę w urzędzie gminy/dzielnicy (art. 53e § 3, 4, 5);
wyborca może odebrać pakiet nawet po upływie terminu określonego w art. 53e § 1

nawet ostatniego dnia roboczego przed dniem wyborów w godzinach pracy urzędu –
pismo PKW z dn. 11 marca 2015 r. ZPOW 603-90/15

Przygotowanie i zawartość pakietu (art. 53g) oraz uchwała PKW z 9.02.2015 r.:

- 1) koperta zwrotna: oznaczenie: „PRZESYŁKA WYBORCZA”, informacja o zwolnieniu z opłaty pocztowej, numer i adres właściwej dla głosowania korespondencyjnego obwodowej komisji wyborczej,
 - 2) karta do głosowania (*włożona bez składania*) opieczętowana pieczęcią właściwej komisji obwodowej,
 - 3) koperta na kartę do głosowania z oznaczeniem „Koperta na kartę do głosowania”,
 - 4) instrukcja głosowania korespondencyjnego wg jednolitego wzoru PKW,
 - 5) nakładka na kartę do głosowania sporządzona w alfabecie Braille’a – jeżeli wyborca zażądał jej przesłania,
 - 6) oświadczenie o osobistym i tajnym głosowaniu, na którym **urząd wpisuje** dane wyborcy: imię (imiona), nazwisko, numer PESEL, natomiast wyborca wpisuje nazwę miejscowości oraz datę złożenia oświadczenia a także składa osobiście podpis.
- IV. W przypadku nieobecności wyborcy doręczający pozostawi zawiadomienie w skrzynce lub na drzwiach mieszkania o terminie powtórnego doręczenia w ciągu 3 dni od dnia pierwszego doręczenia (art. 53e § 8).
- V. Przekazanie kopert zwrotnych przez wyborcę następuje w jeden z poniżej podanych sposobów: (*art. 53h § 2 Kodeksu oraz § 3 ust. 2 Rozporządzenia MAiC z dn. 21.01.2015 r. Dz. U. poz. 131*);
- 1) Wyborca odsyła kopertę zwrotną nadając ją (za pokwitowaniem) w dowolnej placówce Poczty Polskiej - koperty nie wrzuca się do skrzynki pocztowej (brak potwierdzenia):
najpóźniej w dniu 6 maja br. (środa) na terenie kraju;
najpóźniej w dniu 7 maja br. (czwartek) na terenie gminy/dzielnicy, w której wyborca jest wpisany do rejestru wyborców;
 - 2) Uprawniony wyborca niepełnosprawny może **najpóźniej w dniu 7 maja br.** (czwartek) przekazać – w swoim miejscu zamieszkania - kopertę zwrotną przedstawicielowi Poczty Polskiej jeśli zgłosił taką potrzebę przy odbiorze pakietu wyborczego

Urząd Gminy/dzielnicy, który doręczył pakiet wyborczy poinformuje pisemnie Poczta Polską o wyborcach, którzy zgłosili potrzebę odbioru koperty zwrotnej przez pracownika poczty (§ 3 ust. 3 Rozporządzenia MAiC z dn. 21.01.2015 r. Dz. U. poz. 131);

- 3) Wyborca osobiście przed dniem głosowania **najpóźniej w dniu 8 maja br. (piątek)** – dostarcza kopertę do urzędu (art. 53h § 3) w godzinach pracy urzędu – Przyjmując pakiet od wyborcy w urzędzie postępuje się w poniższy sposób:

upoważniony pracownik urzędu, po okazaniu dokumentu potwierdzającego tożsamość wyborcy, odbiera pakiet wyborczy, sprawdzając w wykazie, czy został on wysłany do wyborcy; odbiór pakietu należy potwierdzić na piśmie; kopertę zwrotną umieszcza się (w obecności wyborcy) w kopercie na pakiet i po jej zaklejeniu nadaje się numer w kolejności dostarczonych kopert *zwrotnych*; umieszcza się pieczęć nagłówkową urzędu, imię i nazwisko wyborcy oraz datę doręczenia, a wyborca składa podpis na zaklejonej kopercie (w miejscu jej zamknięcia).

- 4) Wyborca w dniu głosowania w godzinach 7.00 – 21.00 może dostarczyć kopertę do właściwej dla głosowania korespondencyjnego komisji wyborczej zgodnie z adresem na dostarczonej kopercie (art. 53h § 5).

- VI. Urząd prowadzi (w postaci księgi lub elektronicznie) wykaz pakietów, w którym odnotowuje się: przygotowanie, wysłanie, odbiór pakietu (art. 53e § 11) wg wzoru określonego w Rozporządzeniu MAiC z 22.01.2015 Dz.U.Nr poz. 120

W wykazie w rubryce „Adres wyborcy” wpisuje się podany przez wyborcę w zgłoszeniu adres, na który ma być wysłany pakiet wyborczy. Jeżeli wyborca złożył deklarację osobistego odbioru pakietu w rubryce tej wpisuje się – odbiór osobisty. (*pismo PKW z dn. 11 marca 2015 r. ZPOW 603-90/15*)

- VII. Niedoręczone wyborcom pakiety przekazuje się komisji do zakończenia głosowania do godziny 21.00 (art. 53e § 9). Po tym terminie niedoręczone pakiety przekazuje się właściwemu dyrektorowi delegatury Krajowego Biura Wyborczego.
- VIII. Głosowania korespondencyjnego nie przeprowadza się w obwodach odrębnych (art. 53a § 4 i art. 12 § 4 i 7).